

Sygn. akt II PK 146/17

POSTANOWIENIE

Dnia 11 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z powództwa R. F., S. J.
przeciwko S. K. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą S. z siedzibą w
N.
o diety, ryczałt za noclegi,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 11 kwietnia 2018 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 18 października 2016 r., sygn. akt XXI Pa .../15,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwoty po 2025
(dwa tysiące dwadzieścia pięć) zł tytułem zwrotu kosztów
zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 18 października 2016 r., sygn. akt XXI Pa .../15 Sąd Okręgowy w W. w sprawie z powództwa R. F. oraz S. J. przeciwko S. K. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą S. z siedzibą w N. o diety i ryczałty za noclegi, na skutek apelacji obu stron od wyroku Sądu Rejonowego w W. z 12 maja 2015 r., sygn. akt VII P .../11, zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji w ten sposób, że zasądził do pozwanego na rzecz powoda R. F. kwotę 20.343,46 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 28 maja 2012 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 12.411,13 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 26 września 2013 r. do dnia

zapłaty tytułem nieopłaconych diet za podróże służbowe oraz ryczałtów za noclegi; na rzecz powoda S. J. kwotę 26.596,82 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 28 maja 2012 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 6.852,12 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia września 2013 r. do dnia zapłaty tytułem nieopłaconych diet za podróże służbowe oraz ryczałtów za noclegi. Ponadto oddalił apelację pozwanego w całości.

Sąd Rejonowy wyrokiem z dnia 12 maja 2015 r. zasądził od pozwanego S.K. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą S. S. K. z siedzibą w N. na rzecz powoda R. F. kwotę 17.962,84 zł tytułem nieopłaconych diet za podróże służbowe oraz nieopłaconych ryczałtów za noclegi wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 28 maja 2012 r. do dnia zapłaty, a na rzecz powoda S. J. kwotę 18.657,19 zł tytułem nieopłaconych diet za podróże służbowe oraz nieopłaconych ryczałtów za noclegi wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 28 maja 2012 r. do dnia zapłaty oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

Po ostatecznym sprecyzowaniu pozwu powód R. F. dochodził zapłaty kwoty 68.490,34 zł z odsetkami ustawowymi od kwoty 47.006,30 zł za okres od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pozwu do dnia zapłaty i od kwoty 21.484,04 zł za okres od dnia 26 września 2013 r. do dnia zapłaty, na kwotę 68.490,34 zł składały się diety w wysokości 23.654,28 zł i ryczałty za nocleg w wysokości 36.136,06 zł oraz niewypłacone wynagrodzenie w części premiowej, to jest należnej od frachtu w wysokości 8.700 zł, natomiast powód S.J. dochodził zapłaty kwoty 64.286,38 zł z odsetkami ustawowymi od kwoty 46.026,62 zł za okres od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pozwu do dnia zapłaty i od kwoty 18.259,76 zł za okres od dnia 26 września 2013 r. do dnia zapłaty, na którą to kwotę składały się diety w wysokości 21.766,09 zł i ryczałty za nocleg w wysokości 41.747,68 zł oraz niewypłacone wynagrodzenie w części premiowej, to jest należnej od frachtu w wysokości 772,61 zł.

Za czas podróży służbowej przysługiwały w pozwanym zakładzie pracy świadczenia określone przepisami wydanymi przez Ministra Gospodarki i Pracy dla sfery budżetowej (diety, ryczałt za nocleg). Kierowcy nie przysługiwał ryczałt za nocleg, jeśli samochód wyposażony był w miejsce do spania w świetle regulaminu pracy obowiązującego w pozwanym zakładzie pracy. Samochody ciężarowe

należące do pozwanego pracodawcy były wyposażone w sprzęt odpowiedni do nocowania w kabinie pojazdu. Powodowie podczas podróży służbowych nocowali w kabinach pojazdów zaparkowanych przy stacjach benzynowych, gdzie mogli korzystać z pomieszczeń sanitarnych.

Sąd Okręgowy uznał, że stan faktyczny został w niniejszej sprawie ustalony prawidłowo, w związku z czym podzielił go i przyjął za własny. Sąd drugiej instancji ocenił, że strona pozwana nie udowodniła aby wypłacane powodom zaliczki stanowiły jednocześnie w całości należne im diety lub ryczałty za noclegi. Jak bowiem wynikało z jednoznacznych ustaleń biegłej sądowej wypłacane kierowcom zaliczki miały swoje konkretne przeznaczenie np. ich celem był zakup paliwa a więc służyły do prawidłowej realizacji powierzonych kierowcom zadań. W ocenie Sądu Okręgowego to pracodawca winien dysponować pełną dokumentacją księgową dotyczącą wszelkich rozliczeń z pracownikami, a nie przedstawienie tej dokumentacji na żądanie Sądu w toku procesu przemawia za brakiem udowodnienia swojego stanowiska. Z chwilą rozpoczęcia procesu sądowego pracodawca miał świadomość, że taka dokumentacja winna być przechowywana na potrzeby prowadzonego postępowania.

W zakresie zarzutu apelującego, że obowiązek wypłaty ryczałtu, o którym mowa w § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz.U. z 2002 r. Nr 236, poz. 1991 ze zm.) ma za zadanie zrekompensowanie pracownikowi poniesionych przez niego kosztów i dotyczy sytuacji skorzystania przez pracownika z noclegu w hotelu, Sąd odwoławczy uznał ten zarzut za chybiony. Zarzut ten byłby zasadny, gdyby Sąd oddalił powództwo wyłącznie w oparciu o uznanie, że kierowcy nie mają prawa do ryczałtu za noclegi z uwagi na spanie w kabinie samochodu. Jednak Sąd Okręgowy zauważył, że taka wykładnia byłaby sprzeczna ze stanowiskiem Sądu Najwyższego zaprezentowanym w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 12 czerwca 2014 r., II PZP 1 /1 4 (OSNP 2014 nr 12, poz. 164), w której to przyjęto, że zapewnienie pracownikowi - kierowcy samochodu ciężarowego - odpowiedniego miejsca do spania w kabinie tego

pojazdu podczas wykonywania przewozów w transporcie międzynarodowym nie stanowi zapewnienia przez pracodawcę bezpłatnego noclegu w rozumieniu § 9 ust. 4 rozporządzenia z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju, co powoduje, że pracownikowi przysługuje zwrot kosztów noclegu na warunkach i w wysokości określonych w § 9 ust. 1-3 tego rozporządzenia albo na korzystniejszych warunkach i wysokości, określonych w umowie o pracę, układzie zbiorowym pracy lub innych przepisach prawa pracy. Orzecznictwo potwierdza, że wymagany standard noclegu dla kierowcy międzynarodowego jest czymś innym niż nocleg w kabinie samochodu (wyroki Sądu Najwyższego: z 18 listopada 2014 r., II PK 36/14; z 8 stycznia 2013 r., II PK 144/12; z 1 kwietnia 2011 r., II PK 234/10, OSNP 2012 nr 9-10, poz. 119, oraz uchwała Sądu Najwyższego z 7 października 2014 r., I PZP 3/14, OSNP 2015 nr 4, poz. 47).

Sąd drugiej instancji przytoczył również stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 22 lipca 2015 r., w którym Sąd analizując obowiązujące przepisy wskazał, że istota „ryczałtu” jako świadczenia kompensacyjnego polega na tym, że świadczenie takie z założenia jest oderwane od rzeczywistego poniesienia kosztów i nie pokrywa w całości wszystkich wydatków z określonego tytułu (I PK 95/15; LEX nr 1767097).

Sąd odwoławczy podzielił w całości stanowisko Sądu Najwyższego w tym zakresie i wskazał, że przytoczone przez apelującego orzecznictwo Sądu Najwyższego oraz sądów powszechnych z reguły dotyczy innych stanów faktycznych, a w szczególności sytuacji, w których strony ustaliły w umowie o pracę lub innym akcie prawnym wewnątrzzakładowym regulację zwrotu kosztów podróży służbowych oraz ich wysokość. Nie mogą one być zatem przydatne wbrew twierdzeniom skarżącego w niniejszym procesie.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego w części zasądzającej na rzecz powodów część dochodzonych przez nich świadczeń oraz oddalającej apelację pozwanego zaskarżył skargą kasacyjną pozwany. Skargę oparto na zarzucie naruszenia przepisów prawa materialnego.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto

na przyczynach przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 oraz 4 k.p.c. Wskazano, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne, sprowadzające się do rozstrzygnięcia czy w związku z dyspozycją art. 77⁵ § 3 i 5 Kodeksu pracy do pracowników zatrudnionych w sektorze prywatnym, mają zastosowanie przepisy Rozporządzenia MPIPS z 2002 r. w zakresie obowiązku pracodawcy wypłaty ryczałtów za noclegi (§ 9 ust. 1, 2 i 4 Rozporządzenia MPIPS z 2002 r.), o ile pracodawca ten w sposób odmienny uregulował w regulaminie wynagradzania, regulaminie pracy lub umowie o pracę kwestie przyznawania zwrotu kosztów podróży, w tym ryczałtu za nocleg oraz czy dopuszczalne jest ustalenie przez pracodawcę niebędącego państwową lub samorządową jednostką sfery budżetowej w regulaminie wynagradzania, że pracownikom będącym w podróży służbowej nie przysługuje ryczałt za nocleg.

Ponadto skarżący powołał się na art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., jednak w żaden sposób nie odniósł się do oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania..

Powód w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniósł o:

- 1) nieprzyjęcie skargi kasacyjnej wniesionej przez pozwanego;
ewentualnie o
- 2) oddalenie skargi kasacyjnej;
- 3) zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów zwrotu kosztów postępowania wywołanego wniesieniem skargi kasacyjnej - według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna pozwanego nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do

rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 czy też 4 k.p.c.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie

uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179) i pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą, co oznacza, że sformułowane zagadnienie prawne musi mieć wpływ na rozstrzygnięcie danej sprawy (postanowienia Sądu Najwyższego z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504), a w końcu, dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości.

Przedstawione przez skarżącego zagadnienia prawne w żadnym wypadku nie są zagadnieniami nowymi, obie te kwestie były bowiem przedmiotem bogatego orzecznictwa Sądu Najwyższego i nie wymagają one zmiany, ani uzupełnienia.

W odniesieniu do pierwszego z przywoływanych zagadnień należy zwrócić uwagę, że konsekwencją wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 24 listopada 2016 r., K 11/15, jest utrata aktualności uchwały Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2014 r., II PZP 1/14 (OSNP 2014 nr 12, poz. 164), jednak jedynie w zakresie, w jakim wskazywała ona, że postanowienia zakładowych przepisów prawa pracy regulujących kwestię świadczeń należnych kierowcom zatrudnionym w transporcie międzynarodowym z tytułu podróży służbowych nie mogą przewidywać świadczeń w wysokości niższej niż przewidziane w aktach wykonawczych wydanych na podstawie art. 77⁵ k.p. (wyrok Sądu Najwyższego z 8 marca 2017 r., II PK 409/15, LEX nr 2306366; wyrok Sądu Najwyższego z 8 marca 2017 r., II PK 410/15, LEX nr 2306367). Aktualna pozostaje jednak ustalona linia orzecznicza Sądu Najwyższego, zgodnie z którą zapewnienie pracownikowi - kierowcy samochodu ciężarowego odpowiedniego miejsca do spania w kabinie tego pojazdu podczas wykonywania przewozów w transporcie międzynarodowym nie stanowi zapewnienia przez pracodawcę bezpłatnego noclegu w rozumieniu § 9 ust. 4 rozporządzenia z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (por. uchwała Sądu Najwyższego z 12 czerwca 2014 r., II PZP 1/14, OSNP 2014 nr 12, poz. 164). Jednocześnie zgodzić się należy, że kierowca w

transporcie międzynarodowym ma prawo do noclegu umożliwiającego regenerację sił w godnych warunkach. Miejsca do spania w kabinie samochodu z reguły standardu tego nie zapewnia. Oznacza to, że ryczałt przewidziany w umowie o pracę, regulaminie wynagradzania lub układzie zbiorowym pracy powinien zostać tak ukształtowany, aby dawał rzeczywistą, a nie iluzoryczną możliwość zrealizowania tej potrzeby. Okoliczność, czy pracownik faktycznie ze sposobności tej skorzysta, czy też wybierze rozwiązanie „ekonomiczne”, nie ma znaczenia. Rozumowanie to wynika z założenia, że to na pracodawcy spoczywa powinność zabezpieczenia odpowiednich warunków noclegowych w podróży służbowej. Obowiązek ten może zostać zrealizowany w dwojaki sposób. Po pierwsze, przez zorganizowanie warunków umożliwiających odpoczynek, po drugie, przez ustanowienie ryczałtu w wysokości dającej możliwość zrealizowania tej potrzeby we własnym zakresie (uchwała Sądu Najwyższego z 26 października 2017 r., III PZP 2/17, OSNP 2018 nr 3, poz. 28).

Ponadto, w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że do stanów faktycznych poczynwszy od 3 kwietnia 2010 r., do kierowców w transporcie międzynarodowym nie należy stosować przepisów rozporządzeń wykonawczych wydanych z upoważnienia art. 77⁵ k.p.; zastosowanie miały przepisy zakładowe (regulaminy wynagradzania), które nie były korygowane przez przepisy powszechnie obowiązujące jako bardziej korzystne (wyrok Sądu Najwyższego z 14 lutego 2017 r., I PK 77/16, LEX nr 2258054). Kluczowe w tym zakresie należy uznać stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w uchwale z 26 października 2017 r., III PZP 2/17 (OSNP 2018 nr 3, poz. 28), w której stwierdzono, że ryczałt za nocleg w podróży służbowej kierowcy zatrudnionego w transporcie międzynarodowym może zostać określony w układzie zbiorowym pracy lub w regulaminie wynagradzania albo w umowie o pracę (art. 77⁵ § 3 k.p.) poniżej 25% limitu, o którym mowa w § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz.U. Nr 236, poz. 1991 ze zm.) oraz w § 16 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności

przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U. poz. 167). Jednak nie jest dopuszczalne całkowite pozbawienie w regulaminie wynagradzania pracownika należności z tytułu podróży służbowej, w takim bowiem przypadku zastosowanie będą miały przepisy rozporządzeń (wyrok Sądu Najwyższego z 8 marca 2017 r., II PK 410/15, LEX nr 2306367).

W związku z powyższym należało uznać, że zagadnienia przedstawione przez skarżącego nie stanowią istotnych zagadnień prawnych, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Natomiast, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004 nr 3, poz. 49). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, niepubl.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, niepubl.). Powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje przy tym skarżącego do przedstawienia wyводу prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

Skarżący w ogóle nie uzasadnił powoływanej we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej,

a zatem Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę na etapie przedsądu w ogóle nie mógł ocenić jej zasadności i konieczności przyjęcia jej do rozpoznania. Należało zatem uznać, że skarga kasacyjna w tym zakresie podlegała odmowie jej przyjęcia do rozpoznania.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie w punkcie drugim ma swoje oparcie w § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804).

kc